N[ER] 49.

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie we Srzodę dnia 26 Kwietnia v. s. 1833 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg d. 18 kwietnia.

Naywyższy Manifest.

z Bożey Łaski

MY NIKOŁAY PIERWSZY,

CESARZ I SAMOWŁADCA WSZECH ROSSYI,

it. d. it. d. it. d.

Zwycięzka Armia Nasza w ciągu woyny 1831 roku, obwarowawszy nowémi, znamienitemi zwycięzwami, bezpieczeństwo i spokoyność Oyczyzny, otrzymała ostateczne dozupełnienie z rekrutów 97go naboru, Manifestem Naszym 5 Sierpnia tegoż roku ustanowionego. Liczba rekrutów, którzy weszli z tego naboru, nie odpowiadała zresztą rzeczywistemu ubytkowi, jaka się okazała w woyskach; lecz w stateczném dążeniu do ulgi w powinnościach wiernych Naszych poddanych, wynaleźliśmy sposoby niejakiego wynagrodzenia tego ubytku, nie tylko bez nowego w 1832 roku naboru, ale i bez uzyskania tych niewybranych rekrutów, stawienie których w niektórych guberniach było odłożone. Teraz dla wzmocnienia tych sposobów, i dla przywiedzenia niektórych woysk do zupełnego składu, etatami i urządzeniami oznaczonego, uznaliśmy za konieczną przystąpić do zebrania rekrutów od naboru pozostałych, z 96go naboru na niektórych guberniach liczących się, i nadto w kształcie cząstkowego rozrządzenia ustanowić zebranie rekrutów w Guberniach poniżey wymienionych, bliższych do mieysc rozłożenia woysk, dozupełnienia potrzebujących; na skutek czego Rozkazujemy:

1) Strzymany Ukazem Naszym, danym Rządzącemu Senatowi 23go lutego 1831 roku, zbiór niedoimkowych rekrutów 96go naboru w Guberniach: Wołyńskiey, Wileńskiey, Grodzieńskiey i Obwodzie Białostockim uskutecznić przez zebranie wszystkich rekrutów, w remanencie pozostałych.

2) W Guberniach: Kijowskiey, Podolskiey, Wołyńskiey, Mińskiey, Wileńskiey, Grodzieńskiey i Obwodzie Białostockim, nanowo wybrać z każdego tysiąca dusz po czterech rekrutów, z zaliczeniem ich przy pierwszym powszechnym w Państwie naborze.

3) Nabor wszystkich tych rekrutów zacząć 15 maja i skończyć do 15 lipca tego roku.

4) W ogólności nabor ten uskutecznić na istotney osnowie utwierdzoney przez NAS w dniu 28 Lipca 1831go roku Rekrutskiey Ustawy i osobnego rozrządzającego ukazu, razem z tym Rządzącemu Senatowi danego.

Dan w St.-Petersbugu, dnia 15 kwietnia, roku od Narodzenia Chrystusowego tysiąc ośmset trzydziestego trzeciego; a panowania Naszego ósmego.

Na autentyku podpisano własną JEGO CESARSKIEY Mości ręką: NIKOŁAY. (*G.S.P.*)

— Przez naywyższy dyplomat pod 2 kwietnia, nayłaskawiey mianowany Kawalerem orderu S. Stanisława 1szego stopnia, Dyrektor Departamentu Ekonomiki Państwa i gmachow publicznych, Rzeczywisty Radźca Stanu *Żmakin.* (*P.P.*)

— Przez naywyższe ukazy J. C. M. do Rady Państwa: *D. 24 marca.* Będący za stołem oberprokurorskim w 4tym departamencie Rządzącego Senatu, Radźca kollegialny *Baszucki*, naznaczony Pomocnikiem Sekretarza Stanu Rady Państwa w Departamencie Spraw Królestwa Polskiego. — *D. 28 marca.* Radźca Tayny, *Lwow*, na własną prośbę uwolniony od sprawowania obowiązkow Sekretarza Stanu w Radzie Państwa.

— Przez naywyższe ukazy J. C. M. do Rządzącego Senatu: *D. 25 marca.* Urzędnik Sanktpetersburskiego batalionu woyskowych kantonistów *Modzalewski*, podniesiony do rangi 6tey klassy, po wysłużeniu w poprzedzającey lat ustanowionych. — *D. 29 marca.* Jenerał Kontroler Woyskowo-Rachunkowey Expedycyi, 4tey klassy *Bibikow*, na własną prośbę, uwolniony od tych obowiązkow i przyłączony do czasu wyzdrowienia do Heroldyi, z wypłacaniem mu do tegoż czasu po 3000 r. na rok. — *D. 31 marca.* Juris-konsult przy Ministeryum sprawiedliwości, Radźca Stanu *Brylewicz*, wyniesiony na Rzeczywistego Radźcę Stanu. Zarządzający Komissyą o rozbiorze i zdaniu do Archiwum dzieł Departamentu Ministeryum Sprawiedliwości, Radźca Kollegialny *Aladjin*, wyniesiony na Radźcę Stanu, na osnowie ukazu 6 sierpnia 1809 roku, i Juris Konsult w Ministeryum sprawiedliwości *Kołokołow*, podniesieni na Radźców Stanu. — *D. 1 kwietnia.* Radźca honorowy, zostający pod wiedzą Ministeryum spraw zewnętrznych, Grzegorz Xiążę *Wołkoński*, mianowany Assesorem Kollegialnym. — *D. 2 kwietnia.* Zostający pod wiedzą Ministeryum spraw zagranicznych, Radźca Kollegialny, *Olenin*, i Naczelnik Sankt-petersburskiego instytutu leśnego, Radźca Kollegialny *von Breitenbach*, wyniesieni na Radźców Stanu.

— Naywyższy Reskrypt do P. Jenerała Piechoty Xięcia Liwena.

Xiążę Karolu Andrzejewiczu! „*Ukazem danym dnia dzisieyszego Rządzącemu Senatowi, uwolniwszy was, zgodnie z życzeniem waszém, dla zruynowanego zdrowia, od sprawowania Ministeryum Narodowego Oświecenia, ale zostawując was Członkiem Rady Państwa, znayduję sprawiedliwą oświadczyć wam szczerą wdzięczność za stateczną waszą gorliwość o dobro służby i niezmordowane trudy, podjęte przez was w zarządzie z zupełném Mojém zadowoleniem powierzonego wam Ministeryum. Zostaję ku Wam zawsze przychylnym.*

St. Petersburg 18 Marca 1833 r. Na autentyku podpisano własną JEGO CESARSKIEY Mości ręką: NIKOŁAY.

— Przez naywyższe rozkazy, kommunikowane Rządzącemu Senatowi w uwiadomieniach Nayświętszego Rządzącego Synodu: *D. 23 marca.* Nauczyciel religii w Odeskiém Riszeljewskiém Liceum, Magister, Jeremonach *Porfiry*, udarowany *złotym krzyżem dla noszenia na piersiach.*

— Cerkiewni Starostowie nayłaskawiey nagrodzeni: moskiewskiey chersońskiey cerkwi na mogiłach, kupiec 1ey gildy *Lepieszkin*, orderem S. *Włodzimierza 4tey klassy.*—*Złotemi medalami dla noszenia na szyi: na wstędze orderu S. Jędrzeja*: sankt-petersburskiey spaso-siennieńskiey cerkwi, kupiec *Siergiejew*; na wstędze *S. Alexandra-Newskiego*: cerkwi morskiey SS. Piotra i Pawła na Leforstonie, kupiec 1ey gildy i fabrykant *Matwiejew*; na wstędze S. *Włodzimierza*, cerkwi sankt-petersburskiey pokrowskiey, na wielkiey Kołomnie, 3ciey gildy kupiec *Herasimow* i Soboru Wniebowzięcia w Taganrogu, 1ey gildy kupiec *Husaczew*; *na wstędze orderu S. Anny*: sankt-petersburskiego soboru morskiego Zjawienia się Pańskiego kupiec *Niemkow*; moskiewskiey cerkwi S. Tróycy na Arbacie, kupiec *Tichamirow*; szlisselburskiey cerkwi Zwiastowania, kupiec 3ciey gildy *Czekałow*; cerkwi soborney w Krzemieńczuku Wniebowzięcia kupiec 3ciey gildy *Hriszkow*; *srébrnemi medalami na wstędze orderu S. Anny*: cerkwi S. Michała-Archanioła w Tobolsku mieszczanin *Morozow* i peterhofskiey

znamieńskiey cerkwi, wiedzy zarządu pałacowego we wsi *Nowey*, włościanin *Iwanow*.

— *Ukazy Rządzącego Senatu*:

1) D. 30 marca z 1go Departamentu: *o wydawaniu ceichwachterom, przed ich wyyściem w pochod za granicę, srébrem półroczney płacy na kupienie wierzchowych koni.*

2) D 3 kwietnia z 1go Departamentu: *o uwolnieniu Niekrasowców, którzy przeszli z Obwodu Babadayskiego do Rossyi, od płacenia podatkow skarbowych i rekrutskiey powinności, na 20 lat.*

3) D. 7 kwietnia 1833 roku z 1go Departamentu: *O urządzeniu odkupow trunkowych i innych poborow na przyszłe 4 lata od 1835go do 1839go roku.* (*G.S.*)

PRUSSY.

Berlin dnia 16 kwietnia.

Dnia 22 marca zawarte zostały układy celne, między Prussami i Hessami z jedney, a Bawaryą i Würtembergiem z drugiey strony, a d. 30 t. m. między temiż krajami, a Królestwem Saskiem. Słychać, że *Weimar*, *Meiningen*, *Koburg* i *Altenburg*, kraje Xiążąt *Schwarzburg* i *Reuss* przystąpiły także do tych układow, a tak od d. 1 stycznia 1834, a może i wcześniey, rozpocznie się związek celny i handlowy, zawierający około 20 m. Niemców. Dzienniki Stuttgartskie donoszą, że przystąpienie *Würtembergu* jest już przez rząd ratyfikowane. Już w miesiącu maju r. b. mają nastąpić znaczne ułatwienia wzajemnych związkow handlowych między połączonemi krajami; z początkiem zaś roku 1834 zawarte układy, we wszelkich względach wypełniane będą (*G.W.*)

FRANCYA.

Paryż dnia 10 kwietnia.

Zapewniają, że blokada portów Hollenderskich rozpocznie się znowu, lecz z większą baczuością, jak wprzódy, z powodu niezmiennego uporu Króla Hollandyi. Jednak, gdyby rzeczywiście powzięto ten zamiar, dla czegożby Vice-Admirał *Villeneuve* został odwołany, bez posłania kogo innego na jego mieysce. Czyż to jest prawdą, że okręty Francuzkie, które wspólnie tworzą połączoną flottę, będą posłuszne Admirałowi Angielskiemu *Malcolm*? i że odwołanie Pana *Villeneuve*, jest skutkiem nieporozumienia, jakie zaszło między Vice-Admirałem Francuzkim i Admirałem Angielskim?

— *Dnia 12* —

Dziś rano posłaniec Austryacki otrzymał wiadomości ze Wschodu, po czém niezwłócznie udał się do Xięcia *Broglie*, z którym, jako też i z przytomnym Admirałem *Rigni*, miał długą konferencyą. Mówią, że ostatni uda się do *Konstantynopola*, dla objęcia dowództwa nad flottą Francuzką.

National w długim artykule powstaje przeciw cłu wchodowemu, od obcego bydła na rzeź, i utrzymuje, że toż rzeczywiście przyczynia się do wysokiey opłaty roboty we Francyi. Przed rokiem 1822, cło na wołu wynosiło 3 fr. 30 cent.; na krowę 1 fr., 10 cent.; a na owcę 27½ centimów. W roku 1822, Izba deputowanych ustanowiła cło za każdego wołu na 55 fr., za krowę 27½ fr., a za owcę 5½ fran. Teraz Rząd znowu do dawnego stanu rzeczy powrócił, postępuje na drodze pośredniey i proponował 27½, 16½ i 2¾ fr.. Kommissya jednak, która ma tę propozycyą rozstrząsać, jeszcze lepiey czyni, sprzeciwiając się mu zupełnie, a to podług sprawozdawcy, z powodu, że Francya więcey wprowadza bydła z zagranicy, jak przed wysoką taryfą. Nawet i ten powód jest bezzasadny: gdyż w latach 1818, 1819 i 1820, wprowadzono 16,000 wołów, 20,000 krów i 160,000 owiec; w roku 1821, 2,700 wołów, 23,000 krów i 246,000 owiec, w roku 1828, 9,000 wołow, 13,000 krów i 115,000 owiec, a w roku 1831, 13,489 wołów, 19,375 krów i 174,734 owiec. Wprowadzenie ztąd się zmnieyszyło o 3 miliony, pomimo pomnażania się mieszkańców Francyi. Gdy więc uczynimy zapytanie: czy to zmnieyszenie nastąpiło przez pomnożenie się wewnętrzney produkcyi, lub przez opadanie cen, wtedy wypada przeciwnie, że w *Paryżu*, gdzie naywięcey potrzebują mięsa, w roku 1823 spotrzebowano 76,018 wołów, 10,394 krów i 363,048 owiec; w roku 1825, 83,071 wołów, 14,562 krów i 424,361 owiec; w roku 1827, 76,295 wołów, 11,648 krów i 378,689 owiec, a w roku 1831, 61,670 wołów, 14,389 krów i 288,203 owiec. Co się tycze cen, te od roku 1827 ciągle się podwyższały. W skutku ustanowionych wysokich ceł, musi sam *Paryż* 6½ mil. fr. więcey na mięso wydawać. Podług obrachowania, uczynionego przez *National*, transport krajowego wołu na targi bydła w *Sceaux* i *Poissy* kosztuje około 30 fr. Obce woły, które więcey, jak podwóyną drogę odbywają, kosztowały około 70 fran. Jeżeli więc te 70 fr. i teraźnieysze cło, 53 fr., odciągniemy od 300 fr., które wół w *Sceaux* i *Poissy* kosztuje, wtedy niemieckiemu handlarzowi bydła zostałyby 175 fr. Cło 27½ fr. proponowane przez Ministrów, wynosi 16⅗; podczas gdy ustanowione teraz, ciąży na konieczney potrzebie do życia 31 procentami.

Podług wiadomości z *Algieru* z dnia 20 lutego, Missyonarz *Müller* napisał list do rektora Seminaryi w *Nancy*, w którym mu donosi, że jego usiłowania około rozszerzenia religii tamże, pomyślny odniosły skutek. Kaplica katolicka, która przez długi czas była opuszczoną, teraz jest znowu odwiedzaną. On sam miéwa w niey kazania we 3ch językach, Francuzkim, Włoskim i Niemieckim. Liczba jego słuchaczów codzień się także powiększa: na mszy wielka liczba ludzi jest przytomną, także w spowiedzi i kommunii. Przysłano mu także mnóstwo dzieci, dla uczenia się u niego katechizmu. W większey części rodzin Europeyskich w *Algierze*, mianowicie między niemieckiemi, wielka panuje nędza, i widać wiele sierot. On sam, wspierany przez kilka bogatych familiy, starał się o polepszenie położenia tych nieszczęśliwych, i wzmiankuje przytém, osobliwie o gorliwości 8 znakomitych dam, które się mocno niemi zajęły. Dobrzeby było, gdyby we Francyi otworzono składkę dla sierot w *Algierze*. Zresztą w osadzie panuje spokoyność, a temperatura jest wprawdzie wiosenna.

— *Dnia 15* —

Z *Cherbourga* donoszą pod dniem 9 m. b., że korweta Francuzka *Héroine*, przyprowadziła do tamecznego portu zabraną przed kilką dniami w kanale galiotę Hollenderską z ballastem.

Eclaireur de Toulon utrzymuje, że w tamteyszych okolicach, mianowicie na wyspach Hyeryyskich, stronnictwo Karolistów, znowu się wzburzać zaczyna. W mieście z równąż gwałtownością, jak na początku, panuje *tyfus*. Już dwóch lekarzów przez Rząd nadesłanych utraciło tam życie.

— *Dnia 16* —

Tuteysza załoga została dziś wzmocnioną, stojącym w *Courbevoie* pułkiem liniowym. Wszyscy tuteysi handlarze broni, otrzymali rozkaz starannego ukrycia, znaydującey się w ich sklepach broni. Wczoray w południe, przy wszystkich strażach *Tuileri*, przeczytano, przysłany z gabinetu Króla rozkaz dzienny.

Król w pierwszych dniach maja, uda się do departamentów zachodnich, a Minister handlowy P. *Thiers*, będzie mu towarzyszył; przy czém zamyśla przełożyć Królowi plany do założenia ważnych kanałow i dróg, które w tych Departamentach do skutku doprowadzone bydź mają.

— *Dnia 18* —

Policya odbyła wczoray poszukiwania w domu mieszkającego tu Niemca *Wolfram*, dla wynalezienia papierow, należących do jednego z poymanych w *Frankforcie*. Naystarannieysze śledztwa były jednak bezskuteczne.

— *Dnia 19* —

Tuteyszy *Monitor* ogłosił prawo względem

wzięcia do woyska 80,000 konskrypcyonistów z klassy r. 1832, jako też i prawo o wychodcach.

Gazette de France donosi: „Xiężna *Berry* znayduje się w tak niebezpiecznym stanie, że Rząd posłał wczoray spiesznie lekarzów *Orfila*, *Auvity*, *Andral* i *Fonguier* do *Blaye*.

W tymże dzienniku czytamy: „Zapewniają, że dnia 1 maja, jako w dniu S. *Filipa*, udzieloną będzie amnestya za wszystkie przestępstwa polityczne, i że w pięć dni poźniey otworzoném będzie nowe zgromadzenie Izb. Prócz budżetu na rok 1834, ma, jak słychać, bydź przełożony tylko jeden projekt do prawa, przez który przestępstwa druku mają nienależeć do decyzyi sądów przysięgłych“

Izba skazała wczoray wydawcę *Tribune* na naywyższy stopień kary więzienia, czyli na 5 lata, i na podwóyny naywyższy stopień kary pieniężney, 10,000 fr.; nie mogła go jednak skazać na poczwórną karę, gdyż winny nie znaydował się w *recydywie*.

Podług niektórych dzienników, został P. *Lionne*, zaręczyciel dziennika *Tribune*, wczoray w wieczór uwięziony. *Tribune* nic o tém jednak nie donosi.

Następująca jest siła morska Francyi, znaydująca się na morzu Śródziemném, lecz w różnych punktach rozstawiona: okręty liniowe *Suffren*, *Duquesne*, *Superbe*, *Marengo*; fregaty: *Iphigénie*, *Herminie*, *Artémise*, *Galathée* i *Bellone*; korwety: *Ariane* i *Circe*; awizowe korwety: *Cornélie*, *Perle*, *Diligente* i *Eglé*; 16 brygów, 8 statków parowych, i kilka statków nadbrzeżnych i przewozowych. (*G.W.*)

ANGLIA.

Londyn dnia 13 kwietnia.

Przy okoliczności ostatnich, na szkodę ministrów wypadłych wyborach, mówi *Morning-Herald*: „Nie wiemy, co Lord *Grey* osobiście myśli o tych upokarzających klęskach, wiemy dobrze, że znaydują się ludzie, którzy przez doświadczenie stają się mądrymi, inni przeciwnie, którzy pomimo wszelkich przestrog sami się gubią. Do jakiey kategoryi potomność liczyć będzie ostatnie lata politycznego życia lorda *Grey*, nie jest nam jeszcze wiadomo. Lecz nikt nie może się zawieść względem skutków, jeżeli tenże nie zaniecha postępowania na teraźnieyszey drodze. Nawet, jako przyjaciele reformy, staraliśmy się, ile tylko było w mocy naszey, popierać ministeryum reformy. Lecz powtarzamy już tyle razy, że reforma bez skutków, nie może bydź wcale dla ludu ważną. Lękamy się, że zmianę zdania publicznego przypisać tylko można przekonaniu, iż zarząd Lorda *Grey*, nie jest przejęty koniecznością tego rozwiązania, lub jest obojętny względem tego.“

— *Dnia 19* —

Onegday przybyli do *Dover*, na statku pocztowym z *Boulogne*, Xiążę i Xiężna *Montebello* i sekretarz Xięcia *Orleanu* P. *Vernier*. Gdy Xiążę *Montebello* został mianowany Posłem Francuzkim przy Dworze Duńskim, przez kilka więc tylko dni zabawi w *Londynie* ze swoją małżonką, a ztąd na statku parowym uda się przez *Hamburg* do *Kopenhagi*.

Z *Falmouth* donoszą z dnia 15 m. b.: „Otrzymaliśmy następujący list pisany z okrętu *Orestes* na *Duero* z dnia 8 kwietnia przez *Plymouth*: „*Sartorius* odpłynął z swoją flottą do Anglii; z tego powodu spodziewać się możemy, że Miguelisci teraz należycie blokować nas będą. P. *John-Doyle* i kapitan *Crosbie* znaydują się na okręcie *London-Merchant*, przed zamkiem *da Foz*, nie mogą jednak wysiąść na ląd. *Don Pedro* zamyśla posłać kapitana *Minns* (*Bingham*) do Anglii, dla reklamowania swey flotty, i przyprowadzenia jey na powrót. *Sartorius* ma bydź ogłoszony za zdraycę. Major *Sadler* umarł d. 4 i został d. 6 pochowany. Od d. 24 żadne ważne działania woyskowe mieysca nie miały, ciągle jednak strzelają.“ *Courrier* czyni przeciwnie uwagę, że zasięgano wiadomości o oddaleniu się Admirała *Sartorius*; dotąd jednak nic jeszcze nie można było wyśledzić, przez co wieść ta mogłaby się potwierdzić, i dla tego też obligacye rejencyi Portugalskiey, które były spadły za powyższą wiadomością, znowu się teraz podniosły.

Albion wyraża co następuje: „Listy z *Porto* mają donosić o nastąpić mającym wielkim przeglądzie woyska *Don Pedra* w d. 9 b. m., po czém jenerał *Solignac*, dnia 10 lub 11 kwietnia zamyśla uderzyć na Miguelistów.“ (*G.W.*)

RZECZY NIDERLANDZKIE.

Haga d. 18 kwietnia.

Donoszą z obozu polowego pod *Bredą* z d. 16 m. b.: „Wiele tu mówią o mających nastąpić awansach w piechocie; przy tey okoliczności kilku oficerów sztabu będzie przeniesionych. To ostatnie zdaje się, że już rozpoczęto, gdyż kilku majorow z obozu zostało przeniesionych. Powszechne są zdania, że zaraz po ukończeniu przeglądu, zmiana obozów nastąpi.“

Amszterdam d. 18 kwietnia.

Wczoray po południu o godzinie wpół do 6tey, wkrótce po przybyciu Króla Jmci, tenże, przychylając się do żądań niezliczonego mnóstwa ludu, ukazał się na balkonie pałacu Królewskiego. Natychmiast niewymówna radość wszystkie opanowała umysły, widząc ukochanego Monarchę w dobrém zdrowiu, a w głośney radości okazywały się uczucia miłości ludu. Dziś o godzinie wpół do 3ciey, przybyli tu także Xiąże *Oranii* z dostoyną małżonką, a w godzinę Xiąże *Fryderyk*, i zostali z nadzwyczayną radością przywitani. W wieczór rodzina Królewska zaszczyci swą obecnością teatr Hollenderski, jutro Francuzki, a po jutrze Niemiecki. (*G.W.*)

Bruxella d. 10 kwietnia.

Tuteyszy *Monitor* zawiera listę okrętów hollenderskich, zatrzymanych w skutku embargo, w portach angielskich. Lista ta zawiera znacznieysze okręty zabrane od d. 10 listopada do 30 marca r. b., z wymienieniem ich nazwisk, ilości beczek, ładunku i portów, z których odpłynęły. Liczba tych okrętów wynosi 60.

Następująca jest liczba stojących teraz od *Lillo* do *Flessyngi* na *Skaldzie* okrętów Hollenderskich: W *Lillo* 5 statków kanonierskich z 5 działami, na starym *Doel* 2 takież statki i jedna korweta bombardyerska o 60 działach; w *Batz* 5 korwet z bombami, każda o 40 — 50 działach, 6 do 8 statkow, każdy z działem 16 funtowém; w *Vinckenisse* korweta *Proserpina* o 22 działach, 17 statkow kanonierskich, między którémi 12 zupełnie nowych, i podług jedney formy zbudowanych, z jedném ciężkiem działem, jedna korweta z bombami o 40 działach, nakoniec okręt liniowy *der Seeländer* o 90 działach, który dnia 4 zupełnie uzbrojony, odpłynął z *Flessyngi* w górę rzeki. Ze wszystkiém znayduje się na tey rzece 76 statkow kanonierskich, podzielonych na dywizye. W *Batz* stoją także 4 piękne dobrze uzbrojone statki parowe, i 11 dwumasztowych statków do wyladowania, każdy z małym moździerzem, może pomieścić 80 do 90 ludzi. Statki te mogą także i wiosłami bydź pędzone, każdy posiada 22 wioseł. Prócz tego znayduje się jeszcze we wszystkich kierunkach znaczna liczba pomnieyszych i rybackich statków, wszystkie dobrze urządzone. Nakoniec korwety *Pollux*, *Comet*, *Delphin* i kilka innych o 22 działach, są ustawione od *Ferneusen* do zatoki *Flessyngi*; tak, że od *Batz* aż na morze nie widać nic, jak okręty wojenne; rzadko bardzo statek kupiecki może bez uszkodzenia przecisnąć się przez tę flotyllę; a jednak nazywają to wolnością *Skaldy!*

Od kilku dni trudno przychodzi okrętom płynącym z *Antwerpii* do *Flessyngi*, dostać w *Lillo* rotmanów hollenderskich; niektórzy muszą w ostatniém mieyscu czekać, aż nadeślą im takowych z *Flessyngi*; zdaje się, że większa część rotmanów, przez samych nawet Hollendrów są zatrudnieni na okrętach wojennych.

— *Dnia 20* —

Izba Reprezentantów, która się jutro miała

)3(

znowu zgromadzić, została przez rozporządzenie, poświadczone przez Ministra spraw wewnętrznych, odroczoną do dnia 6 maja. (*G.W.*)

SAXONIA.

Drezno d. 20 kwietnia.

Xiąże Następca tronu Pruskiego wraz z Xiężną przybył tu wczoray o godzinie 10 w wieczor. Wyszedł tu program, odbydź się mających uroczystości, przy zaślubinach J. K. W. Xięcia Współ-Rejenta Saskiego z J. K. W. Xiężniczką *Maryą* Bawarską.

— *Dnia 23* —

Wczoray po południu o godzinie kwadrans na 4tą, odbył się tu uroczysty wjazd Xiężney Bawarskiey *Maryi*, narzeczoney Xięcia Współ-Rejenta, w towarzystwie jey matki owdowiałey Królowey Bawarskiey. Przed powozami, które przy huku dział i odgłosie dzwonów, wjeżdżały do bram stolicy, jechało 200 jednakowo i paradnie ubranych mieszkańców z prowincyi, konna gwardya narodowa, ośmiu postylionów i oddział kawaleryi. Piesza gwardya narodowa i woysko ustawione było w szeregach, przez które cały orszak udał się do zamku Królewskiego, dokąd odgłosy radości licznie zebranych mieszkańców towarzyszyły przybywającym. (*G.W.*)

Brunświk d. 22 kwietnia.

Xiąże Rządzący udał się onegday w podróż przez *Frankfort* nad *Menem* i *Calais* do *Londynu*, zkąd jak mówią, za 6 tygodni powróci. (*G.W.*)

BREZYLIA.

Gazety Angielskie donoszą z *Rio Janeiro* z dnia 26 stycznia: „W dniu 10 b. m. przyymował Cesarz, w towarzystwie Rejencyi, Angielskiego sprawującego interessa, *Sir A. Aston*, który tak, jak Admirał *Baker* i inni officerowie okrętu *Warspite*, byli przed odjazdem swoim na pożegnaniu, gdy już wprzód przedstawił Cesarzowi Pana *Quseley*, tymczasowego sprawującego interessa, aż do przybycia nadzwyczaynego Posła i pełnomocnego Ministra. Tegoż samego dnia podał Cesarsko-Austryacki sprawujący interessa Baron *Daiser*, Cesarzowi list od swojego Monarchy. *Diario* z dnia 19 b. m. napełnione jest wiadomościami o chorobie zmarłey w dniu 15 stycznia Xiężniczki *Pauliny Maryanny* w 10 roku życia. Następne numera obeymują tylko mieyscowe interessa." (*G.W.*)

HISZPANIA.

Madryt dnia 2 kwietnia.

Wszyscy wychodźcy, którzy do domów powrócili, w skutek amnestyi, otrzymali rozkaz, udać się w ciągu 48 godzin do *Valladolid*, co po części już jest uskutecznione. Wszystkie usiłowania Posła Francuzkiego i Angielskiego, jakoteż i Królowey, na korzyść tych były bezskuteczne.

W skutek oddalenia się Infanta *Don Carlos* i t. d., wybuchnęły niepokoje w *Guadix*, *Ronda*, *Sewilli* i *Elche* w Andaluzyi, jakoteż i w Arragonii w *Saragosie*.

Słychać, że P. *Stratford-Canning* i P. *Rayneval*, powoli zaczynają poznawać, że ich łudzono. *Cristinosy* są już teraz zupełnie rozbrojeni; zdaje się, że nie myślą już o rozbrojeniu ochotników królewskich.

Mówią, że hrabia *Punonrosto*, nim poszedł na wygnanie, miał jeszcze posłuchanie u Króla, na którém tenże miał mu powiedzieć: „WPan więc chciałeś koniecznie zostać Parem! jak długo ja panuję, to niezawodnie nie nastąpi!"

— *Dnia 4* —

Mówią, że z powodu niebytności Infanta *Don Carlos*, urząd piastowany przez niego od r. 1814, naczelnego wodza armii, ma bydź przeniesiony na Infanta *Don Franciszka*, którego małżonka, siostra Królowey, stoi na czele stronnictwa *Cristinosów*. Byłby to boleśny cios dla Karolistów. Co się zresztą tycze Królowey, przez kilka dni jey pokoje były dla każdego zamknięte. Posłowie Angielski i Francuzki wysłali kuryerów. Wiele osób, które na mócy amnestyi powróciły do kraju, prosiły o wydanie paszportów. Pod-Intendent policyi odpowiedział, że musi wprzódy otrzymać przepisy swego postępowania; od tego czasu liczba proszących o paszporta, bardzo znacznie pomnożyć się miała.

— *Dnia 7* —

Nadzwyczayny dodatek do *Gaceta* z dnia 7 kwietnia zawiera dwa Królewskie rozporządzenia, adressowane do Prezesa Rady i Izby, i przez Króla własnoręcznie podpisane, z dnia 4 kwietnia. Pierwsze brzmi dosłównie, jak następuje: „Wiadomy jest od niepamiętnych czasów porządek następstwa tronu Hiszpańskiego, który został potwierdzony prawem 2, tytułu 15, 2go oddziału, był uprawniony i potwierdzony bez przeciwnego przykładu, ciągle wykonywany i przez pragmatyczną sankcyą z dnia 29 marca 1830, został przywrócony. Sankcya ta, przez Kortezów z r. 1789, była wniesioną i do skutku przyprowadzoną, przeciw zamierzoney nowości z r. 1713, która nigdy nie weszła w użycie. Niemniey powszechnie znany jest zachowywany przez tyle wieków zwyczay, że poddani pierworodnemu synowi lub córce swych Królów, składają przysięgę poddaństwa. W celu dopełnienia tego prawa, i porządku od niepamiętnych istniejącego czasów, i tego starodawnego zwyczaju, rozkazałem nnieyszém rozporządzeniem, aby Infantce *Donnie Maryi Izabelli Ludwice*, mojey ukochaney naystarszey córce, jako następczyni tronu, w braku męzkiego następcy, złożona była przysięga poddaństwa. Rozkazuję oraz, aby uroczyste złożenie przysięgi, nastąpiło d. 20 czerwca r. b. w tuteyszym kościele klasztoru S. *Hieronima*, w przytomności Prałatów, Grandów, znakomitszych Osób, i Deputowanych miast i miasteczek, którzy w tym celu będą zgromadzeni, i żeby wszyscy z wzmiankowanych klass, którzy na tey uroczystości przytomni nie będą, złożyli przysięgę w ręce ustanowionych w tym celu osób. To podaję Radzie Izby do wypełnienia i t. d. Drugie rozporządzenie brzmi jak następuje: „Gdy oznaczyłem dzień 20 czerwca, w którym moi poddani i wazale, złożą przysięgę Infantce *Donnie Maryi Izabelli Ludwice*, w kościele S. *Hieronima*, rozkazuję więc, aby rada Izby rozesłała pisma do wszystkich miast i miasteczek, które głosują z Kortezami, aby w wyznaczonym czasie mogli wysłać swych Deputowanych do *Madrytu*, opatrzonych dostatecznemi pełnomocnictwami, które będą roztrząsane przez Juntę Kortezów, których sam mianować będę i t. d.

Rozporządzenie Królewskie z d. 3 składające się z 7 artykułów, ustanawia, aby kwarantanna, odbywająca się na granicach *Pyreneów* była zniesioną, jednak towary ulegające zarażeniu, tylko przez *Irun* i *la Junquena* przybywać mają. Towary, nieulegające zarazie, mogą wszędzie bydź wprowadzane, jak było wprzódy, przed urządzeniem środków zdrowia. Również i podróżni będą przepuszczani, po przewietrzeniu ich rzeczy, przyczém z ulegającemi zarazie rzeczami, postąpi się jak powyżey. Okręty będą wpuszczane do portu bez odbycia kwarantanny, gdy woyska jego bielizna, i inne będą nakadzone i przewietrzone. Czynności Kommissyi wyższey zdrowia, będą przeniesione na junty prowincyonalne. Rozporządzenie to zostało przez Hrabiego *Ofalia*, jako Ministra spraw wewnętrznych podpisane. (*G.W.*)

Obserwacye meteorologiczne.	Czas Obserwacyi.	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Réau.	Wiatr.	Stan powietrza.
	d. 24 o 3 wieczor.	27 cal. 8,7 lin.	$+ 17\frac{3}{4}$ stopni.	Zachodni.	Chmury.
	d. 25 — — —	27 — 11,9 —	$+ 10\frac{3}{4}$ — —	Półn.-Zach.	Pogoda.
	d. 26 o godz. 4 rano.	27 — 10,6 —	$+ 8$ — —	Zachodni.	Pogoda.

DODATEK

OGŁOSZENIA.

1 Oświadczenie imieniem WWJPP. Karoliny z Rossochackich Giecewiczowey Sędziney Graniczney powiatu Trockiego matki, i Tomasza Giecewicza syna, czyni się z okoliczności takiey: Dekretem oczewistym Exdywizyi Alexandra Wazgirda Chorążego powiatu Mereckiego w gubernii Mińskiey, w powiecie Dziśnieńskim, w roku 1824 miesiąca września 29 dnia ogłoszonym, wyjęto Załłcym w majątku Wazgirdanach w Trockim powiecie pięciu włościan poddanych włocznych z pod prawa zastawnego, a przeznaczono Sukcessorom po Bunarach w lokacyi wieczney, których za nieopłacone poszliny, Opieka Dworzańska Trockiego powiatu, zająwszy w swoją wiedzę, mimo chęć Załłcych, i zapisane w tém oświadczenie, poruczyła administracyą Załującym. Skutkiem którey, mająo w possessyi po datę niniejszą, gdy poszliny wieczyste z penami, już w zupełności zostały opłacone, a właściciele tych chłopow gdy się nie jawią; żałujący, chcąc pozbyć się opieki nad obcą schedą, postanowili przez awizacyą niniejszą podać do wiadomości wszystkich Sukcessorów Bunarów, że scheda ich jest już swobodna, i wymaga troskliwości w utrzymaniu jey w bycie dobrym, gdy chłopi bez pomocy Dworu, nawet usiewow spełnić w teraźnieyszey wiośnie nie są w stanie. 1833 roku miesiąca kwietnia 21 dnia. Karolina Giecewiczowa.
Tomasz Giecewicz.

Roku 1833 miesiąca apryla 22 dnia. Na skutek podaney prośby i za oną nastałey w Zurnale rezolucyi w Sądzie Powiatowym Trockim, znaydując się osobiście WWJPP. Karolina z Rossochackich Giecewiczowa Sędzina Graniczna matka, i Tomasz Giecewicz syn, niniejsze oświadczenie do zapisania w Protokuł Potoczny podali, o czém tenże Sąd poświadcza.
Sądu Powiatowego Assesor Rossochacki.
Regent Adolf Snarski. (536)

---

1. *Wydawca* NOWOROCZNIKA DLA PŁCI PIĘKNEY, *sądzi się bydź obowiązanym, uwiadomić czytającą Publiczność, iż jego życzeniem było jak nayśpiesznicy pomienione pismo światu okazać. Lecz, że naprzód trudność wykonania litograficznych ozdób do Noworocznika przeznaczonych, nie dozwoliła wyśpieszyć całkowitego dzieła; powtóre, że dotąd nader mała ilość (osobliwie w Wilnie) znalazła się Prenumeraty, i że z wielu mieysc na prowincyi Kollekta jeszcze nie nadesłana: drukowanie zatém* NOWOROCZNIKA DLA PŁCI PIĘKNEY *do miesiąca Sierpnia, równie jak zamknięcie jego prenumeraty odłożono. Z pierwszym dniem Września* 1833 *prenumerata ustanie— bo niezawodnie pismo to wtedy już wydrukowaném będzie.*
Pisałem w Wilnie d. 24 *Kwietnia* 1833.
Józef Krzeczkowski.
Biletów na prenumeratę w Typografii JP. Glücksberga dostać można. (537)

---

1 Przybyły z Warszawy Perukarz i Fryzyer Damski Kracinski, ma honor donieść Prześwietney Publiczności, iż przez krótki czas swego pobytu w tuteyszém Gubernialném mieście Wilnie, w Domu JW. Pusłowskiego, trudnić się będzie ubieraniem głów w nayświeższym guście, także przyymuje obstalunki na peruki, półperuki, loki angielskie, loki á la neige, nioby gładkie, nioby plecione, koki i t. p. Zaręcza za dobroć roboty i umiarkowane ceny.
Печатать дозволяется. За Полицмейстера Пракудинъ Горски.
(538)

---

1 Nowa Muzyka: Polones i dwa Mazury kop. 20. — Dwa Śpiewy z poematu A. Mickiewicza kop. 35. — Marsz Polones i Mazur kop. 25. — Spiew Doktorecze z ryciną kop. 30. Ułożone przez Adama T. Mackiewicza, są do przedania u P. Zawadzkiego. (540)

---

2 Wileńska Magistratura Powszechney Opieki niniészem ogłasza, iż wniey przedawać się będzie przez aukcyą z publicznego targu oddany na ewikcyą i przeterminowany murowany dom ze wszelkiemi attynencyami wileńskiego żyda Zelmana Sakiera, położony w miescie Wilnie na Żmudzkiey ulicy pod N. 337, do czego naznaczone terminy: 1szy 16, 2gi 19 i 3ci ostateczny 22 następującego czerwca teraźnieyszego 1833 roku. Życzący kupić dom ten, zechcą przybydź do Magistratury Powszechney opieki w czasie posiedzień, gdzie mogą widzieć inwentarz z oceną domu i formę przedażnego prawa. Dnia 18 kwietnia 1833 r.
Непремѣнный Членъ Петръ Клейстъ.
Секретарь Иванъ Солимани.
Начальникъ Стола Выгоновскій. (529)

---

2 Na ulicy Skopówce w Domie Rogowskiey, Kareta podwuyna jest do sprzedania, gdzie każdego czasu można oglądać i ocenie dowiedzieć się.
Полицмейстеръ Ожиговъ. (527)

---

2 Scheda z exdywizyi wydzielona chat dziewięć w Czurloniach, w Powiecie Zawileyskim jest do przedania, Każdego dnia można znaleść właściciela od godziny ósmey rano aż do dwonastey. mieszka w domu JW. Generałowey Fitynhoffowey przy ulicy Niemieckiey na 2gim piętrze.
Полицмейстеръ Ожиговъ. (530)

---

2 W domu chemicznym, w murach Akademii, są do sprzedania za pomierną cenę: trzy obrazy oleyno malowane. (532)

---

2 W Zameczku są do sprzedania Barany z gatunku Merynosow jak nayczystszey rassy, dwuletnie i trzyletnie. Cena stała 1szey klassy wynosi rubli sr. 10, klassy zaś 2giey rub. sr. 7. Kupione oddają się po ostrzyżeniu z wełny. (535)

---

2. Trzech braci i jedna siostra, sukcessorowie zeszłego Doktora Medycyny, Kol. Assesora Ignacego Woynicza, w celu finalnego ukończenia między sobą działu rodzicielskiego spadku, zniesienia wszystkich ciężarów obarczających dom murowany trzypiątrowy na Sto-Jańskiey ulicy pod N. 436, w wspólném ich władaniu będący, i zrzeczenia się aktorstwa tego domu na jedną sio-

strę Maryannę z Woyniczów Andersonową Kol. Assesorową, żądają pod ewikcyą tegoż domu ocenionego 8,000 rub. sr. zaciągnąć długu r. sr. 4,000 na trzy lata, z opłatą prawnego procentu; azatém upraszają osób mających do lokacyi kapitałów, o pożyczkę takowey summy na domie zupełnie swobodnym od innych długów i wszelkich ciężarów. Wilno 22 Apr. 1833 r. (534)

Печатать дозволяется П. Пракудинъ Горски.

Nowe Dzieła.

2. Wyszło z druku dzieło: *Kucharz dobrze usposobiony, ułożony przez Jana Szyttlera*, wydanie drugie pełnieysze, z dodatkiem o truflach, Tom I i II. Prenumeratorowie mogą odbierać exemplarze swoje w Kantorze Redakcyi Kuryera Litewskiego, i w Drukarni XX. Missyonarzów na Górze Zbawiciela.— Cena jednego exemplarza rub. 1 kop. 50.

---

3 Канцелярія Виленской Казенной Палаты, на основаніи постановленія оной же Палаты 20 сего Апрѣля состоявшагося, объявляетъ симъ, чтобы желающіе торговатся въ Казенной Палатѣ, какъ при нынѣ производится имѣющихся торгахъ на содержаніе почтовыхъ станцій, такъ и впредъ на какіе бы предмѣты торги производимы небыли, входили съ донесеніями своими о допущеніи къ торгамъ заблаговремянно, и ни чуть не далѣе какъ на канунѣ опредѣленнаго къ торгу срока, ибо по поданнымъ въ самый день торга донесеніямъ Казенная Палата затрудняется, и почти лишена возможности разсмотрѣть представленныя залоги. Апрѣля 21 дня 1833 года.

Секретарь Федосій Гайко.
За Журналисту Бургардтъ.

Kancellarya Wileńskiey Izby Skarbowey, na osnowie postanowienia teyże Izby, dnia 20go tego Aprila nastałego, obwieszcza ninieyszém, ażeby życzący targować się w Izbie Skarbowey, jak na teraz mających odbywać się targach na utrzymanie stacyy pocztowych, tak i odtąd, na jakiebykolwiek przedmioty targi czynione były, wchodzili z doniesieniami swojemi o dopuszczeniu do targow wcześnie i zgoła nie daley, jak w wigilią przeznaczonego do targu terminu, gdyż za podanemi w samym dniu targu doniesieniami, Izba Skarbowa staje się zatrudnioną i prawie pozbawioną możności, rozpatrzeć przedstawione załogi. Dnia 21 Aprila 1833 roku.

Sekretarz Teodozy Hayko.
Za Żurnalistę Burhardt. (528)

---

3. Polecając Szanowney Publiczności Wyroby z sztuczno lanego żelaza i bronzów, jakoto: brassolet, kolie na szyję, kulczyki, sprzączki i innych przedmiotów damskich, tudzież figur i biustów różnych, przycisków do papierów, postumentów do zegarów, zasłon przed świce, basreliewów, krucifixów, lichtarzy i t. p. z Fabryki upatentowaney J. L. Wemmer w Warszawie, oraz chustki damskie (francuzkie zwane) kapeluszy słomkowe (lustre zwane) kwiaty w naynowszym guście, po cenach stałych fabrycznych tak pojedyńczo, jako też w wielkich partyach, dostać można na placu Jarmarcznym, w budzie narożney od ulicy Biskupiey.

Wyroby z nowotnego srebra (Palhfong zwanego) jako to: noże, widelce, łyżki, lichtarze, imbryki, wazy, ostrogi, strzemienie i t. d. z fabryki upatentowaney Heninger et C. w Warszawie, nabyć można po cenach stałych fabrycznych w Budzie znaydujących się sztuczno odlewów żelaznych. Nadmienia się także, że już używane nawet wyroby za dwie trzecie wartości w zamian lub w gotowiznie przyymuje się. (526)

3 Do przedania jest koń siwy wierzchowy należycie trezowany i koń światło-gniady rosły młody do zaprzęgu. — Widzieć i umówić się o nie można z Murgrabią w domu WW. Pomarnackich przy Skopówce.

Полицмейстеръ Ожиговъ. (525)

3 Dom Frohbeenów na Popławach ze dwóma ogrodami fruktowemi od S. Jerzego jest do najęcia. Fr. von Auer. (520)

Полицмейстеръ Ожиговъ.

3 W Domu XX. Franciszkanów pod N. 396. na ulicy Trockiey, u mieszkającego tam Statkowskiego, znaydują się trzy Pantaliony nowe, mechaniki angielskiey, do sprzedania. (519)

Полицмейстеръ Ожиговъ.

9. W domie Baranowiczów, położonym na ulicy Wileńskiey blisko Dobroczynności, jest do najęcia od dnia 23 Aprila appartament, na górze, dosyć wygodny, z kuchnią angielską, staynią, wozownią i dalszemi przynależytościami.

Полицмейстеръ Ожиговъ. (403)

Rada Mieyska Wileńska ma honor ninieyszém uwiadomić, że tuteysi Wexlarze od 22 teraźn. Aprila po 1 d. następującego mca Maja Kurs monet następnych pokazali takowy: za dukat nowy daią r. 10 k. 50, a sami przedaią po r. 10 k. 70; za dukat stary daią r. 10 k. 40, a sami niemając takowego nieprzedaią, za imperyał daią r. 38 k. 50, a sami przedaią po r. 39, za pół imperyał daią r. 19 kop. 25, a sami przedaią po rubli 19 kop. 50, za rubel srebrny całkowy daią rubli 3 kop. 62, a sami przedaią po rub. 3 kop. 67, i za rubel srebrny drobną monetą daią po rubli trzy kop. 68 assygnacyami.

Градскій Голова Іоссифъ Гецъ.
Письмоводитель Позлѣвичъ.
Канцеляристъ Ф. Канне.

Drukarnia A. Marcinowskiego.
Dozwala się drukować. Wilno, 1833. d. 26 Kwietnia.
Cenzor Leon Borowski.